

LANDEMIA

POTENTIAALISILLE VAKITUISIKSI ASUKKAIKSI MAALLE MUUTTAVILLE (POTENTIAALISET VAKITUISET ASUKKAAT) KOHDENNETUN KYSELYN TULOKSIA

Olli Voutilainen*, Kirsi Korhonen & Toivo Muilu
Luonnonvarakeskus (Luke)

Tämä ja muut Landemia-hankkeen kyselyraportit saatavissa:

<https://www.luke.fi/fi/projektit/landemia>

*Sähköposti: olli.voutilainen@luke.fi

Sisällysluettelo

1. Kyselyn taustaa ja vastanneiden taustatiedot (diat 3–11)
2. Asuinmuodon ja asuinseudun kiinnostavuus ja etsiminen (diat 12–17)
3. Asuinseudun valinta (diat 18–25)

1. KYSELYN TAUSTAA JA VASTANNEIDEN TAUSTATIEDOT

Kyselyn taustaa

- Kartoitettiin kiinnostusta maallemuuttoon/maalla asumiseen ja tähän liittyen asuinseudun valintaan vaikuttavia tekijöitä.
- Kohdennettiin vakituisesti kaupunkimaisessa ympäristössä asuville täysi-ikäisille henkilöille, jotka olivat kiinnostuneita vakituisesta asumisesta maaseudulla.
- Kysely toteutettiin sähköisenä Webropol-kyselynä 29.8.2022 – 29.9.2022. Myös kyselystä viestiminen toteutettiin sähköisenä (lisäksi kyselyyn liittyen kirjoitus paikallislehdissä).
- Vastanneiden määrä oli kokonaisuudessaan 241 (**maallemuutto vakituiseksi asukkaaksi todennäköisempi vaihtoehto kuin vapaa-ajan asukkaaksi**), joista Etelä-Pohjanmaata muuttokohteena harkinneita oli 78 (vastaaja sai valita usean maakunnan).

Vastaajien "profiilirakenne" huomioitava "keskiarvoistavien" tulosten tulkinnassa

- Yksilötasolla vastauksiin kuten asuinseudun valintaan vaikuttaviin tekijöihin vaikuttaa oleellisesti vastaajan tausta ja vallitseva elämäntilanne, esim.:
 - *Opiskelijoille* tulevat opinnot saattavat pakottaa muuttamaan, ehkä kauaskin, mutta siirtymä ei välttämättä ole lopullinen tai kovin pitkäaikainen.
 - *Työssäkäyville* (sopivan ja halutun) työpaikan saannilla ja saavutettavuudella on oleellinen merkitys.
 - Paikkariippumattoman/etänä työskentelyn ja opiskelun mahdollisuudet vaihtelevat.
 - *Lapsiperheille* "lapsinäkökulma" on keskeinen.
 - *Eläkeläisille* juuri edellä mainitut tekijät eivät ole oleellisia (mutta on ryhmänä oleellinen huomioitava).
 - Jne.

➤ **Tämä on huomioitava, kun keskiarvoistavia tuloksia tulkitaan!**

Etelä-Pohjanmaata harkinneet vs. muut

- Tässä diaraportissa tuloksia käsitellään koko maan eli koko aineiston tasolla.
- Yleisesti ottaen tulokset ovat hyvin samansuuntaisia Etelä-Pohjanmaata muuttokohteena harkinneiden ja muiden vastaajien välillä.

Vastanneiden taustatiedot: perustiedot

Sukupuoli (n=236)	%
Naiset	78,8 %
Miehet	18,2 %
Muu	3,0 %
Ikä (n=232), ka. 44,2 vuotta	%
18–29-v.	21,6 %
30–49-v.	39,7 %
50–64-v.	31,0 %
Yli 64-v.	7,8 %
Elämäntilanne (n=239)	%
Työssä	52,3 %
Eläkkeellä	13,4 %
Opiskelija	13,4 %
Lomautettu tai työtön	7,9 %
Yrittäjä	5,9 %
Kotona oleva, kotiäiti tai –isä	2,1 %
Muu	5,0 %

Teetkö säännöllisesti etätyötä? (n=139)	%
En, sillä työssäni ei voi tehdä lainkaan tai säännöllisesti etätyötä	36,0 %
En tällä hetkellä, vaikka mahdollisesti voisin	9,3 %
Kyllä	54,7 %
Korkein koulutusaste (n=239)	%
Ammatillinen peruskoulutus, ammattitutkinto	35,6 %
Alempi korkeakouluaste	29,3 %
Ylempi korkeakouluaste	22,2 %
Ylioppilas/lukio	7,1 %
Peruskoulu/kansakoulu	2,1 %
Tutkijakoulutusaste	1,2 %
Muu	2,5 %

Vastanneiden taustatiedot: asuminen (1/2)

Asuinmaakunta* (n=233)	%
Uusimaa	46,8 %
Pirkanmaa	11,2 %
Varsinais-Suomi	8,2 %
Etelä-Pohjanmaa	7,3 %
Pohjois-Pohjanmaa	6,9 %
Keski-Suomi	6,4 %
Kanta-Häme	3,4 %
Päijät-Häme	2,6 %
Muu	7,3 %
Asumismuoto (n=236)	%
Kerros- tai luhtitalo	58,5 %
Rivi- tai paritalo	20,8 %
Erillis- tai omakotitalo	19,9 %
Muu	0,8 %
Asunnon omistussuhde (n=233)	%
Vuokra-asunto	51,5 %
Omistusasunto	43,8 %
Asumisoikeusasunto	4,3 %
Muu	0,4 %

Kotitalouden henkilöt (n=233)	%
1 henkeä	42,5 %
2 henkeä	38,6 % (3,9 % lapsiperheitä)
3-5 henkeä	18,9 % (17,2 % lapsiperheitä)
Onko kotitaloudessasi avio- tai avopuoliso (n=235)	%
Kyllä	51,1 %
Ei	48,9 %
Onko kotitaloudessasi lemmikkejä (n=235)	%
Kyllä	56,2 %
Ei	43,8 %

* Maakunnat, joista vähintään 5 vastausta eriteltynä.

Olli Voutilainen, Kirsi Korhonen & Toivo Muilu 2023
Luonnonvarakeskus (Luke)

Vastanneiden taustatiedot: asuminen (2/2)

Toistuvasti vastanneen käytössä oleva vapaa-ajan asunto (n=237)	%
Kyllä, omistan sen tai osan siitä	17,7 %
Kyllä, mutten omista sitä tai osaa siitä	27,9 %
Ei	54,4 %
Vastanneen kiinnostus muuttaa vapaa-ajan asunto vakituisesti asunnoksi (n=41)	%
Kyllä	39,0 %
Ehkä	24,4 %
Ei	36,6 %
Kytköksesi maaseudulle (n=234, valittujen vastausten lukumäärä 351)	%
Olen asunut vakituisesti lapsuudessani maaseudulla	45,3 %
Vietän tai olen aiemmin viettänyt säännöllisesti aikaa maaseudulla	64,5 %
Puolisollani on kytköksiä maaseudulle	18,8 %
Olen aiemmin aikuisiällä asunut vakituisesti maaseudulla	14,5 %
Muu kytkös	6,8 %

Vastanneiden taustatiedot: potentiaaliset vakituiset asukkaat vs.

potentiaaliset vapaa-ajan asukkaat (1/2)

- Sukupuoli-, ikä- ja elämäntilannerakenne olivat vähintään varsin lähellä potentiaalisten vakituisten asukkaiden ja potentiaalisten vapaa-ajan asukkaiden välillä.
- Potentiaaliset vakituiset asukkaat olivat keskimäärin selkeästi matalammin koulutettuja kuin potentiaaliset vapaa-ajan asukkaat.
- Lapsiperheiden osuus oli potentiaalisilla vakituisilla asukkailla pienempi kuin potentiaalisilla vapaa-ajan asukkailla.
- Lemmikkitalouksien osuus oli potentiaalisilla vakituisilla asukkailla selvästi suurempi kuin potentiaalisilla vapaa-ajan asukkailla.
- Sekä potentiaalisilla vakituisilla asukkailla että potentiaalisilla vapaa-ajan asukkailla kerros- ja luhtitaloasuminen oli selvästi yleisin vakituisen asumisen muoto.
- Potentiaalisilla vakituisilla asukkailla nykyisen vakituisen asunnon omistus- ja vuokra-asumisen osuudet olivat kummallakin karkeasti puolet, kun taas potentiaalisilla vapaa-ajan asukkailla omistusasuminen oli selvästi vuokra-asumista yleisempää.

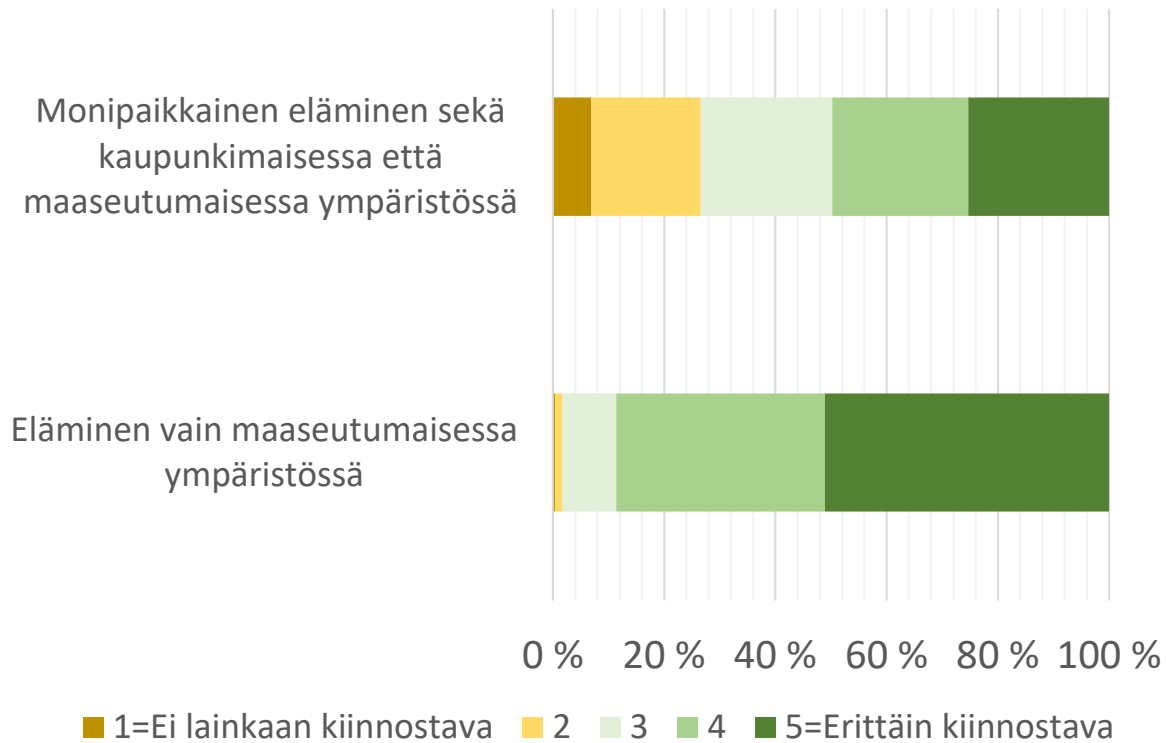
Vastanneiden taustatiedot:
potentiaaliset vakituiset asukkaat
vs.
potentiaaliset vapaa-ajan asukkaat (2/2)

- Vakituisen asunnon selkeästi yleisin maakunta oli Uusimaa ja toiseksi yleisin Pirkanmaa sekä potentiaalisilla vakituksilla asukkailla että potentiaalisilla vapaa-ajan asukkailla.
- Kytkökset maaseudulle olivat samansuuntaisia potentiaalisten vakituisten asukkaiden ja potentiaalisten vapaa-ajan asukkaiden välillä:
 - noin puolet oli asunut vakituisesti lapsuudessa maaseudulla,
 - noin 2/3 potentiaalisista vakituksista asukkaista vietti tai oli aiemmin viettänyt säännöllisesti aikaa maaseudulla, potentiaalisilla vapaa-ajan asukkailla vastaava osuus oli noin puolet.

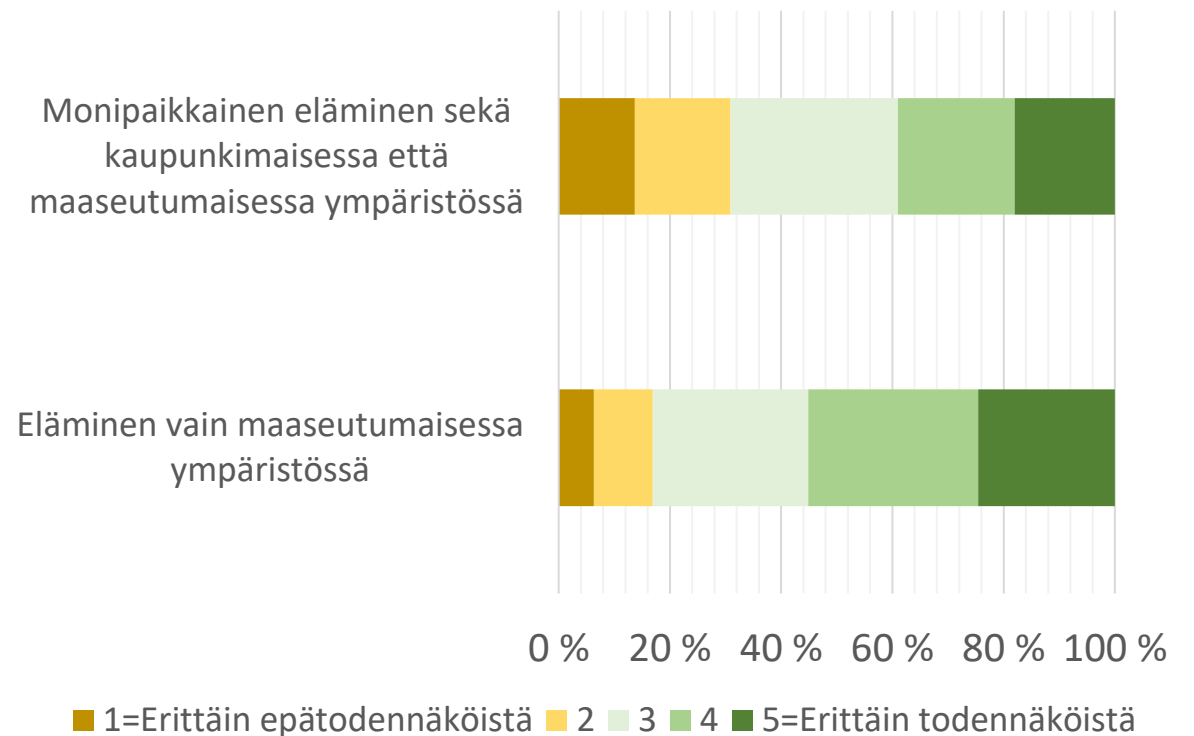
2. ASUINMUODON JA ASUINSEUDUN KIINNOSTAVUUS JA ETSIMINEN

Kaupunkimainen, maaseutumainen ja monipaikkainen asuminen: kiinnostavuus ja todennäköisyys

Eri asuinympäristöjen kiinnostavuus, N=239

Eri asuinympäristöissä asumisen todennäköisyys (5 vuoden kuluttua), N=239

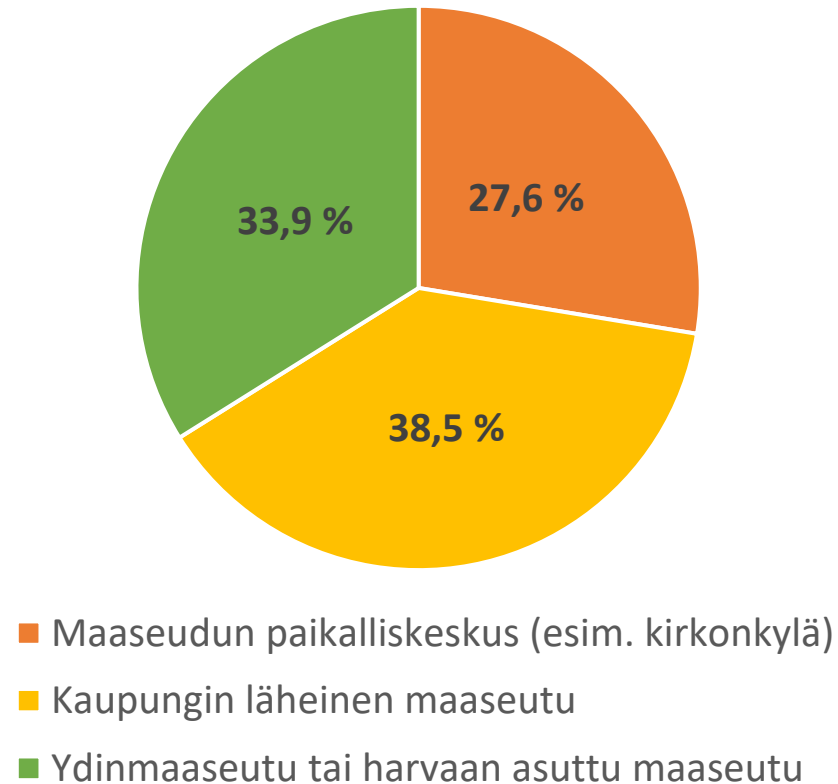

Maaseutu- ja monipaikkainen asuminen

- Monelle vakituista maaseutuasumista ja maallemuuttoa harkitsevalle kaupunkilaiselle myös monipaikkainen kaupunki-maaseutu-asuminen tuntui samanaikaisesti olevan kiinnostava ja varteenotettavakin vaihtoehto.
- Lisäksi tutkitusti tiedetään, että vapaa-ajan asunnolla saatetaan viettää hyvinkin suuri osa ajasta vuodessa, jolloin raja vakituisen ja vapaa-ajan asunnon välillä ei tätä kautta aina ole kovin jyrkkä.
- Ym. seikat selittänevät osaltaan monilta osin (yllättävänkin?) samankaltaisia tuloksia potentiaalisille vakituksille asukkaille ja potentiaalisille vapaa-ajan asukkaille kohdennettujen Landemia-hankkeen kyselyiden välillä.

Kiinnostavin maaseututyyppi asuinympäristönä

Kiinnostavin maaseudun asuinympäristö, N=239

Etsinnän kohteena oleva asuntotyyppi ja maakuntakytkös

Onko Sinulla tai mahdollisella puolisolasi kytköksiä maakuntaan, johon olet harkinnut muuttavasi? (n=238)	%
Kyllä	71,8 %
Ei	28,2 %
Millaista asuntotyyppiä ensisijaisesti etsit tai etsisit maallemuuton yhteydessä? (n=239)	%
Erillistaloa, omakotitaloa tai mökkiä	83,7 %
Rivitaloa tai paritaloa	9,6 %
Kerrostaloa tai luhtitaloa	1,3 %
Jotain muuta	5,4 %
Millaisen omistussuhteen asuntoa ensisijaisesti etsit tai etsisit maallemuuton yhteydessä? (n=238)	%
Omistusasuntoa	74,8 %
Vuokra-asuntoa	21,0 %
Asumisoikeusasuntoa	1,7 %
Jotain muuta	2,5 %

Asumismuodon ja asuinseudun kiinnostavuus ja etsiminen: potentiaaliset vakituiset asukkaat vs. potentiaaliset vapaa-ajan asukkaat

- Valtaosalla sekä potentiaalisista vakituisista asukkaista että potentiaalisista vapaa-ajan asukkaista oli joko itsellään tai mahdollisen puolisonsa kautta kytköksiä maakuntaan, johon oli harkinnut muuttavansa. **Etelä-Pohjanmaata muuttokohteena harkinneilla** osuudet olivat vielä korkeampia kuin niillä, jotka eivät olleet harkinneet Etelä-Pohjanmaata.
- Ylivoimainen enemmistö niin potentiaalisista vakituisista asukkaista kuin potentiaalisista vapaa-ajan asukkaista etsi ensisijaisesti erillistaloa, omakotitaloa tai mökkiä.
- Sekä potentiaalisilla vakituisilla asukkailla että potentiaalisilla vapaa-ajan asukkailla painopiste oli voimakkaasti omistusasunnon etsimisessä.

3. ASUINSEUDUN VALINTA

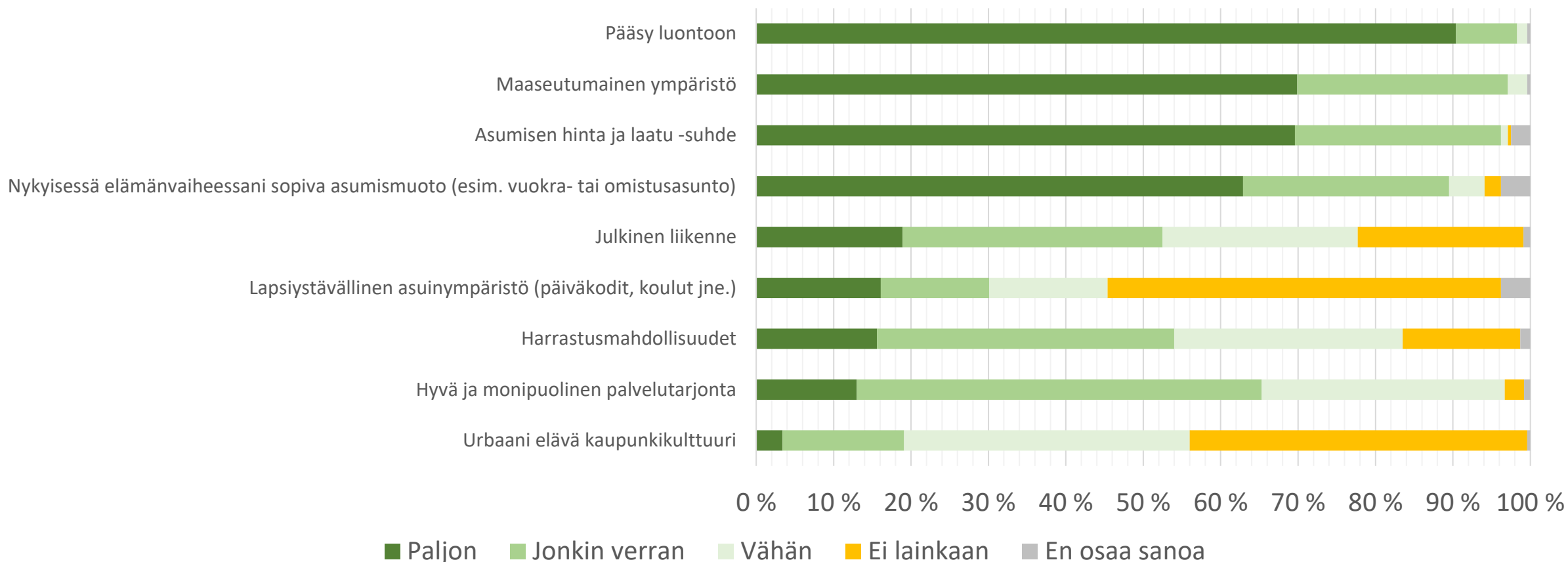
Tärkeimmät tekijät maallemuuton toteuttamiseksi

Mitkä ovat Sinulle kolme (3) tärkeintä tekijää pohtiessasi maallemuuton toteuttamista?	%
Asumiseen ja asuinympäristöön liittyvät syyt	79,9 %
Työelämään liittyvät syyt	49,0 %
Ilmapiiiriin liittyvät syyt	32,6 %
Palveluihin liittyvät syyt	28,5 %
Perhe- ja ystäväverkostoihin liittyvät syyt	27,2 %
Harrastuksiin liittyvät syyt	23,8 %
Eläköitymiseen liittyvät syyt	22,6 %
Turvallisuuteen liittyvät syyt	15,5 %
Jokin muu syy, mikä?	6,3 %
Opintoihin liittyvät syyt	4,2 %

Asuinseudun valinta (1/5)

Kuinka paljon seuraavilla tekijöillä on Sinulle merkitystä asuinseutusi valinnassa?

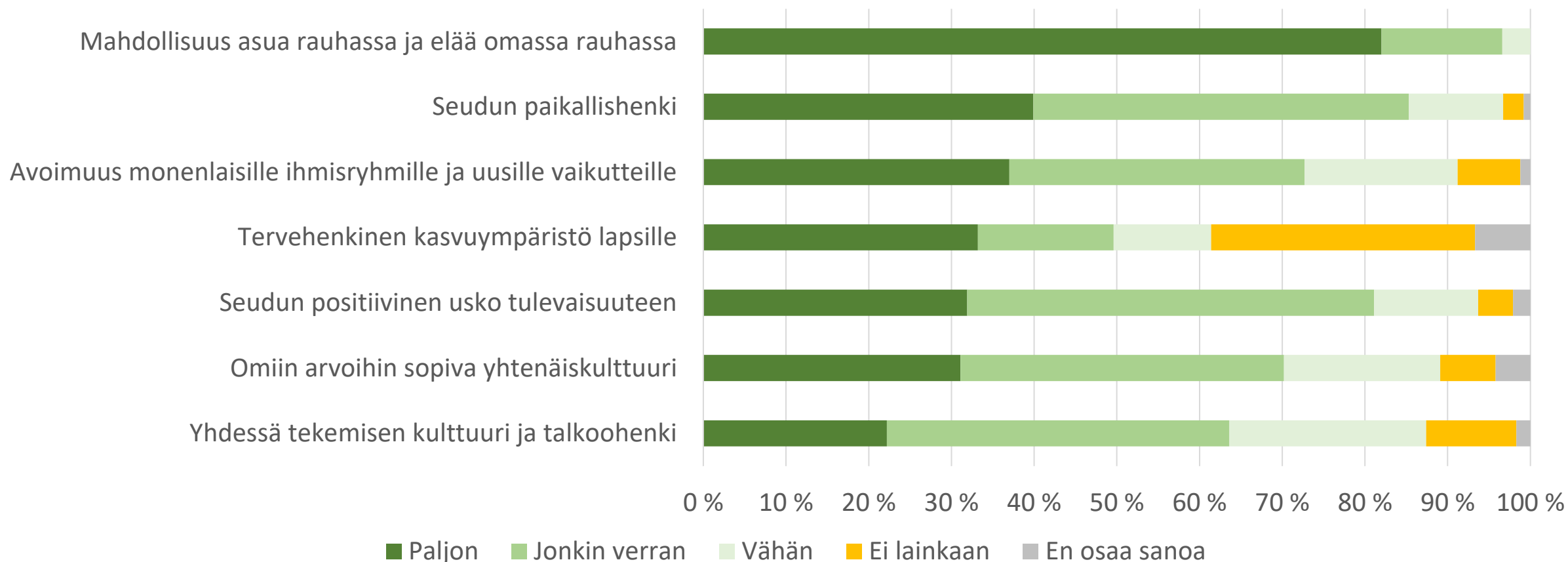
A. Palveluihin ja asumiseen liittyvät tekijät (n=239)

Asuinseudun valinta (2/5)

Kuinka paljon seuraavilla tekijöillä on Sinulle merkitystä asuinseutusi valinnassa?

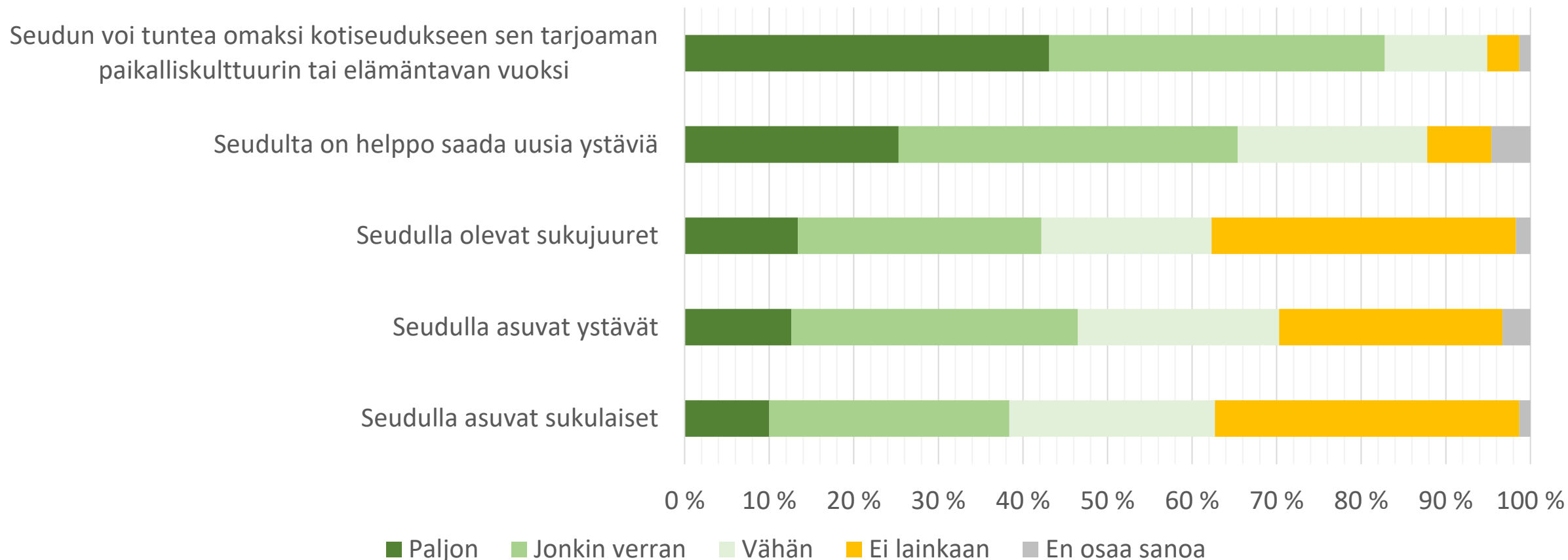
B. Ilmapiiriin liittyvät tekijät (n=239)

Asuinseudun valinta (3/5)

Kuinka paljon seuraavilla tekijöillä on Sinulle merkitystä asuinseutusi valinnassa?

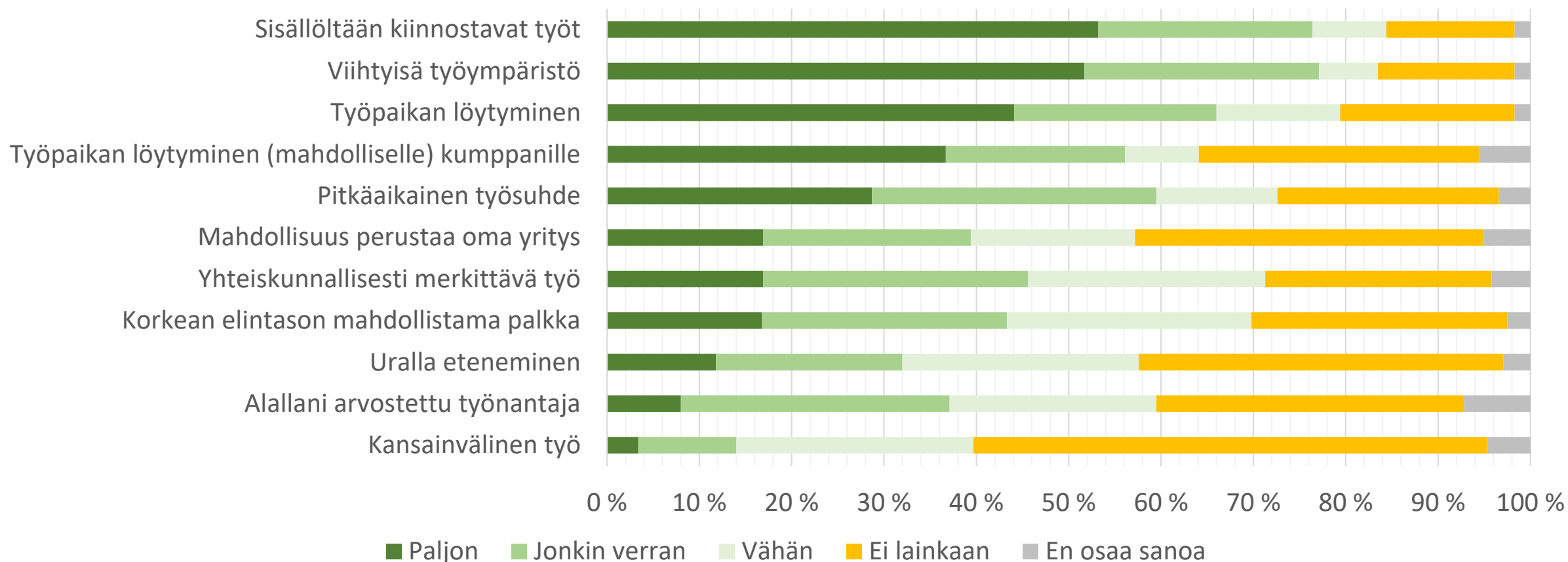
C. Perhe- ja ystäväpiiriin liittyvät tekijät (n=239)

Asuinseudun valinta (4/5)

Kuinka paljon seuraavilla tekijöillä on Sinulle merkitystä asuinseutusi valinnassa?

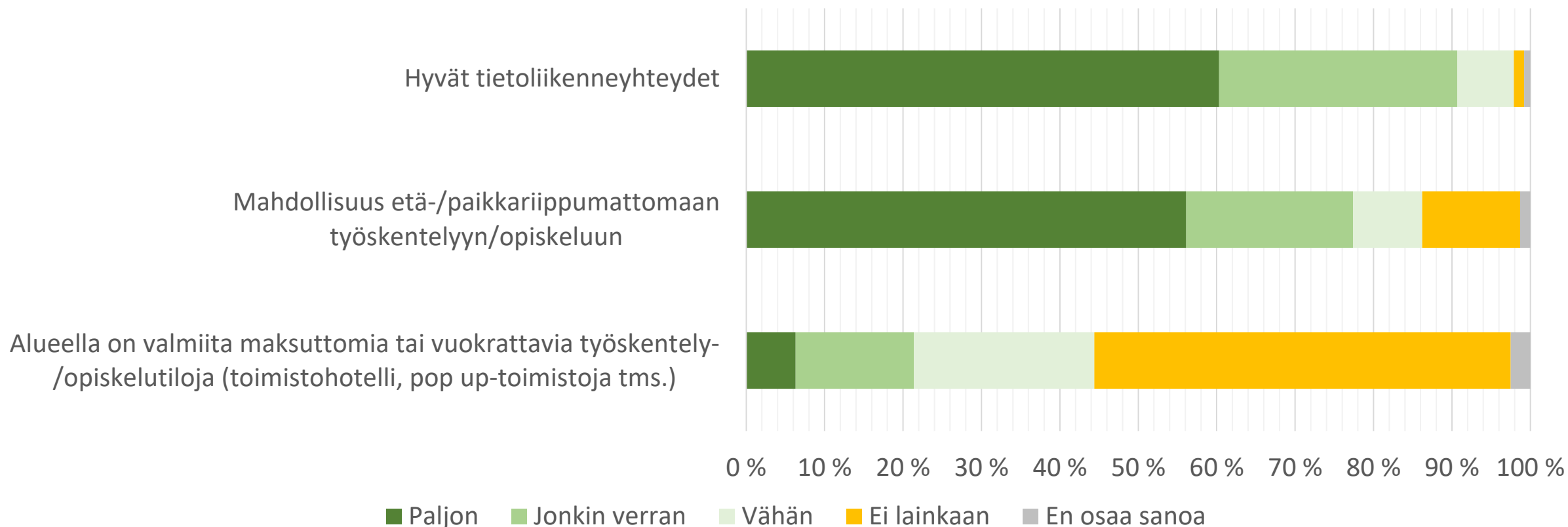
D. Työelämään liittyvät tekijät (n=238)

Asuinseudun valinta (5/5)

Kuinka paljon seuraavilla tekijöillä on Sinulle merkitystä asuinseutusi valinnassa?

E. Etä-/paikkariippumattomaan työskentelyyn ja opiskeluun sekä tietoliikenneyhteyksiin liittyvät tekijät
(n=239)

Asuinseudun valinta: potentiaaliset vakituiset asukkaat vs. potentiaaliset vapaa-ajan asukkaat

- Asumiseen ja asuinympäristöön liittyvät syyt olivat tärkeimpiä asuinseudun valinnassa niin potentiaalisille vakituksille asukkaille kuin potentiaalisille vapaa-ajan asukkaille koko aineiston (koko maa) osalta (tekijä, joka oli useimmin 3 tärkeimmän tekijän joukossa maallemuuton toteuttamista pohdittaessa).
- **Etelä-Pohjanmaata muuttokohteena harkinneille** asumiseen ja asuinympäristöön liittyvät syyt olivat tärkeimpiä potentiaalisille vakituksille asukkaille, mutta perhe- ja ystäväverkostoihin liittyvät syyt nousivat useimmin mainituksi potentiaalisilla vapaa-ajan asukkailla.

LANDERMIA

Olli Voutilainen, Kirsi Korhonen & Toivo Muilu 2023
Luonnonvarakeskus (Luke)

